

Paltamon kunta
Salmelankuja 1
88300 Paltamo

wpd Finland Oy
Keilaranta 19
02150 Espoo
www.wpd.fi

KAAVOITUSALOITE

Y-tunnus 2087967-3
Kotipaikka: Helsinki

KAAVOITUSALOITE OSAYLEISKAAVAN LAATIMISEKSI PALTAMON KUNNAN KYLKIVAARAN ALUEELLE

Asia

Wpd Finland Oy esittää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999, myöh. MRL) 77a §:n mukaisen oikeusvaikutteisen osayleiskaavan laadinnan aloittamista Paltamon kunnan alueelle ns. Kylkivaaran tuulipuistohanketta varten. Osayleiskaavassa tulee noudattaa MRL 77 b §:n mukaisia tuulivoimarakentamista koskevan yleiskaavan erityisiä sisältövaatimuksia. Kylkivaaran tuulipuistohanke sijoittuu kahden kunnan alueelle, Paltamoon ja Ristijärvelle. Esitämme, että kaavoitushanke teetetään konsulttityönä, josta syntyvistä ulkopuolisista kustannuksista vastaisi wpd Finland Oy.

wpd Finland Oy

Wpd Finland Oy kuuluu wpd-konserniin, joka on yksi Euroopan johtavista tuulivoimalan toimijoista. Wpd Finland Oy aloitti toimintansa vuonna 2007 ja kehittää maatuulivoimahankkeita Suomessa. Toimistomme sijaitsevat Espoossa ja Oulussa. Wpd Finland Oy kehittää tuulivoimaa wpd konsernin muiden yhtiöiden kanssa. Toimintaamme kuuluvat projektien johtaminen ja kehittäminen, ympäristövaikutusten arviointi, rakennuttaminen, kunnossapito ja huolto sekä rahoitus.

Hankkeen kuvaus

Alustavan suunnitelman mukaan Kylkivaaran tuulipuistoon sijoittuisi 21 tuulivoimalaa, joista Paltamon kunnan puolelle sijoittuisi 19 tuulivoimalaa ja Ristijärven kunnan puolelle kaksi (2) tuulivoimalaa. Voimalat olisivat yksikköteholtaan enintään 10 MW. Voimalan tornin korkeus on maksimissaan 200 metriä ja roottorin halkaisija 200 metriä. Voimalan lakikorkeus (roottorin lapa mukaan lukien) olisi siten enimmillään noin 300 metriä.

Tuulipuiston liittämiseksi valtakunnan verkkoon on useita vaihtoehtoja, joita tutkitaan ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä (YVA) ja osayleiskaavaprosessissa. Hankkeen

vaihtoehtoisista sähkönsiirtoreiteistä on keskusteltu Fingridin kanssa. Kylkivaaran tuulipuistohanke tullaan esittämään toteutettavaksi erillismenettelyinä, eli YVA ja kaava laaditaan erillisinä, rinnakkaisina prosesseina.

Osayleiskaavan alue

Kylkivaaran tuulipuisto sijoittuu Paltamon kunnan itäosaan noin 22 kilometrin etäisyydelle Paltamon keskustasta ja noin 14 km Ristijärven keskustasta. Kontiolahden taajamaan on alueelta noin yhdeksän kilometriä. Hankealue on noin 2 032 hehtaaria, josta Paltamon kunnassa on noin 1767 hehtaaria. Esityksemme tuulipuiston alustavaksi osayleiskaava-alueeksi Paltamon kunnan alueella on esitetty liitteessä 1 (vihreä väri). Kylkivaaran tuulipuistoalue kokonaisuudessaan on esitetty liitteessä 2.

Kaavoitustilanne

Hankealue sisältyy Kainuun tuulivoimamaakuntakaavan ja Kainuun kaupan vaihemaakuntakaavan alueeseen, mutta hankealueelle oikeusvaikutteisissa kaavakartoissa ei ole osoitettu kaavamerkintöjä tai -määryksiä. Hankealue on Kainuun maakuntakaava 2020:ssa ja Kainuun vaihemaakuntakaava 2030:ssa osoitettu pääkäyttötarkoitukseltaan maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi (M). Maakuntakaavayhdistelmässä hankealueen pohjoispuolelle on osoitettu päärata. Hankealueen itäpuolelle, Ristijärven kunnan alueelle, on osoitettu valtakunnallisesti ja maakunnallisesti tärkeä moottorikelkkareitti ja hankealueeseen rajautuen, Paltamon kunnan alueelle, on osoitettu maakunnallisesti tärkeä ulkoilureitti. Maakuntakaavayhdistelmän mukaan hankealueen länsipuolelle on osoitettu arvokas harjualue ja hankealueen eteläpuolelle on osoitettu kaksi tärkeää pohjavesialuetta.

Hankealueella ei ole oikeusvaikutteista yleiskaavaa eikä asemakaavaa.

Wpd Finland Oy on jättänyt 28.1.2022 päivätyn lausunnon Kainuun liitolle Kainuun tuulivoimamaakuntakaavan tarkistamisen valmisteluvaiheen kuulemisen yhteydessä. Lausunnossa wpd Finland Oy esittää, että Kylkivaaran alueelle osoitettaisiin tuulivoima-aluevaraus. Tämä kaavoitusaloite lähetetään Kainuun liittoon lausunnon täydennyksenä.

Rakennukset

Hankealueella on kaksi kiinteistöä, joissa on Paltamon kunnasta saatujen tietojen mukaisesti rakennuksia. Tilalla 578-405-7-51 on karttatarkastelun perusteella kolme rakennusta, joista yhdestä on tiedot kunnan rakennusvalvonnan tietokannassa. Rakennus on merkitty saunarakennukseksi. Tilalla 578-405-24-15 on rakennusvalvonnan tietojen mukaan vuonna 1953 valmistunut päärakennus, jota käytetään loma-asumiseen. Lisäksi pihapiirissä on muita talusrakennuksia. Rakennukset otetaan huomioon alueen osayleiskaavoituksessa sekä maanvuokrasopimusneuvotteluissa.

Maanomistus

Wpd Finland Oy on solminut Paltamon kunnan puolella maanvuokrasopimukset yli 70 %:iin alustavan hankealueen maa-alasta (tilanne marraskuu 2022). Tuulivoimapuiston kaava-alueelle sijoittuvat tuulivoimalat perustuksineen, niitä yhdistävät maakaapelit, tuulivoimapuiston sähköasemat sekä tuulivoimaloiden väliset yhdistykset.

Osayleisaava-alue ehdotetaan alustavasti rajattavan tuulipuistoalueen rajojen mukaisena, kuitenkin niin, että kaava-aluetta voidaan myöhemmin tarvittaessa tarkistaa.

Hankesuunnitteluvaiheessa tehdyt selvitykset

Hankeselvitysvaiheessa on hyödynnetty Kainuun liiton tuulivoimavaihehemaakuntakaavan selvityksiä sekä viranomaisten tuottamia aineistoja.

Wpd Finland Oy on pyytänyt vuonna 2020 alustavan lausunnon Puolustusvoimilta Paltamon ja Sotkamon kuntien alueelle kaavaillusta tuulipuistohankkeesta. Lausunto on pyydetty tätä kaavoitusaloitetta suuremmasta hankkeesta (laajempi alue ja suurempi voimalamäärä). Joulukuussa vuonna 2020 pyydetty lausunto käsitti 21 voimalaa Paltamon ja Ristijärven kuntien alueella. Puolustusvoimat on antanut lausunnon 9.10.2020 sekä 12.2.2021, joissa Puolustusvoimat edellyttää, että hankkeesta hankitaan VTT:n lausunto. Wpd Finland Oy pyytää VTT:n lausunnon tämän kaavoitusaloitteen mukaisesta hankkeesta vuoden 2022 loppuun mennessä.

Vaikutusten selvittäminen hankkeen aikana

Tuulipuiston vaikutukset selvitetään MRL:n (132/1999) ja YVA-lain (252/2017) mukaisissa prosesseissa. Hankkeen suunnittelualue ja alueelle sijoitettavien voimaloiden sijainti tarkentuu osayleiskaavaprosessissa sekä ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä saadun tiedon ja palautteen perusteella. Hankkeessa tehtävät maankäyttöön liittyvät selvitykset määritellään MRL 9 §:n ja MRA 1§:n mukaisesti sekä hankkeesta aiheutuvat ympäristövaikutukset YVA-lain 2 §:n mukaisesti. Selvityksiä täydennetään tarvittaessa koko hankkeen ajan. YVA-lain mukaisessa prosessissa tuotettuja selvityksiä ja vaikutusten arvioiteja voidaan hyödyntää osayleiskaavaprosessissa soveltuvin osin. Hankkeessa panostetaan avoimuuteen ja vuorovaikutukseen kunnan, viranomaisten sekä alueen asukkaiden ja maanomistajien kanssa. Hankkeessa järjestetään osayleiskaavan laatimiseen sekä ympäristövaikutusten arviointiin liittyviä yleisötilaisuuksia ja seminaareja.

Kustannusten jakautuminen

Wpd Finland Oy tulee vastaamaan kaavoituskustannuksista kaavoitus-sopimuksessa määriteltyjen ehtojen mukaisesti. Wpd Finland Oy teettää lakisääteisen ympäristövaikutusten arviointimenettelyn ja vastaa tarvittavien suunnitelmien, selvitysten ja vaikutusarviointien kustannuksista. Wpd Finland Oy ehdottaa, että Paltamon kunta vastaa omista kaavaprosessin lakisääteisistä hallinnollisista kustannuksistaan osayleiskaavan käsittelyvaiheisiin liittyvissä lakisääteisissä tehtävissään siltä osin kuin kustannuksia ei ole sisällytetty kaavoitussopimukseen.

Toivomme Paltamon kunnan suhtautuvan myönteisesti kaavoitusesitykseen. Annamme mielellämme lisätietoja hankkeesta. Yhteyshenkilönä asiassa toimii hankekehityspäällikkö Tarja Outila, +358440888163, t.outila@wpd.fi.

Kunnioitavasti,
wpd Finland Oy

Heikki Peltomaa
Toimitusjohtaja

LIITTEET

- LIITE 1** Kaava-alueen sijainti Paltamossa
- LIITE 2** Kylkivaaran alustava hankealue